

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

2. De causa formali & finali interdicti, seu de forma ferendi interdictum, & finem, ob quem ferri potest.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

& à fortiori generali personali ex Textu in cap. si sententia de sententia excommunicat. in 6. Et tradit plures referens Sayrus lib. 4. thesauri, cap. 4. à num. 11. Nominatim verò interdicti censentur qui sic post incursionem interdicti declarati & publicari fuerint nomine proprio, seu talibus circumstantiis quae personam demoustrant. Argum. cap. licet ex quadam. Et ibi Glossa, verbo demonstratio de Testibus, & attestacionib. Et cap. uia nos, & ibi Glossa, verbo aquipollentibus de consang. & affinit.

PUNCTUM III.

De causis Interdicti.

Quatuor causae concurrere possunt ad Interdictum contrahendum. Efficiens est qui Interdictum profert, materialis qui Interdicto subiicitur, formalis est modus, & forma ferenda in illius prolatione, finalis est causa ob quam interdictum latum est.

§. I.

Explicatur Interdicti minister, illiusque subiectum.

- 1 Interdictum ferens iurisdictionem in foro contentioso habere debet.
- 2 Episcopus absque consensu capituli, sententiam Interdicti ferre potest, consuetudine spectata.
- 3 Capitulum Sede vacante interdicere potest medio Vicario à se electo.
- 4 Praelati religiosorum spectant à consuetudine Interdictum saltem locale ferre non possunt.
- 5 Praedicti si excommunicati, suspensi denunciati sint, nequeunt sententiam Interdicti valide ferre, secus si non sint denunciati.
- 6 Interdicti possunt personaliter omnes etiam quatenus communitatem componunt.
- 7 Interdictum locale si directè feratur, semper locus interdictus subiectus esse debet interdicenti.

Regula est ab omnibus Doctoribus recepta, ministrum seu causam efficientem Interdicti esse qui iurisdictionem in foro contentioso habet, & regulariter qui sententiam excommunicationis, & suspensionis ferre potest, poterit interdicare. Vti sunt Pontifex, Legatus, Nuntius, delegatus, subdelegatus, Episcopus non conlectus, & Capitulum Sedè vacante, & quicumque alij qui iurisdictionem quasi Episcopalem in subditos, & loca exercent, poterunt sibi subditos interdicto supponere. Argum. cap. cum inter, de consuetud. Cap. cum ab Eclesiastico de officio delegati. Et tradunt communiter Doctores, vt videre est in Paludan. in 4. d. 18. q. 8. in art. 4. princip. Syl. verb. interdictum 3. Nauarr. c. 2. 7. n. 2. 6. 4. Henric. lib. 1. c. 5. 1. Sayr. lib. 5. cap. 10. à n. 13. Suar. de consuetud. disp. 3. 6. sect. 1. & seqq.

Quadruplici Praelato est difficultas qualiter interdicare possint. Primò de Episcopo, & à fortiori de quolibet alio Praelato sub se capitulum habente, an absque illius consensu sententiam Interdicti ferre possit? Ratio dubitandi desumitur ex cap. 1. de excessib. praelator. vbi Pontifex prohibet, ne Clericos sine iudicio Capituli Episcopus suspendat, aut eorum Ecclesiam Interdicto subiiciat: fauet cap. nouit. Cap. quantum de his quae sunt à Praelato sine consensu Capit. Et cap. cum in similib. de his quae sunt à maiori parte Capit. Quos Textus variè explicant Doctores. Nam alij intelligunt de Interdicto in perpetuum, seu ad longum tempus ferendo. Alij de Interdicto pro clericorum correctione lato. Alij de Interdicto lato ex officio, & ad nullius instantiam, vt refert Sayrus lib. 5. thesauri, cap. 10. à num. 19. sed dicendum est spectato iuris rigore, neq. Episcopum, neque Praelatum alium Capitulum habentem interdicare clericos posse absque Capituli consensu, bene tamen laicos; at spectata consuetudine & laicos, & Clericos interdicare posse: sic tradit Calderin. tract. de Interdicto memb. 3. num. 54. Glossa in dicto cap. 1. verbo capituli de excessib. praelator. & ibi Pasornit. Vgolin. de consuetud. c. cap. 1. §. 1. Sayr. lib. 5. cap. 10. num. 20. Suar. disp. 3. 6. sect. 1. n. 6. Secundo de capitulo & quidem vacante sede conueniunt ferè omnes Doctores interdicare posse medio Vicario à se electo, iuxta Conc. Trident. sess. 24. cap. 16. de reformat. At Sede non vacante, nequaquam iure ordinario potest iuxta Textum in cap. quatuor, de his quae sunt à maiore parte Capit. Ex privilegio Sedis Apostolicæ aliquando Capitulum independentè ab Episcopo sententiam Interdicti ferre poterit: sicut notat Sayrus lib. 5. thesauri, cap. 10. n. 23. Deinde ex consuetudine, & praescriptione hanc potestatem Capitulum aliquando obtinet, iuxta cap. cum inter de consuetud. Et tradit Couarru. cap. alma mater 2. p. §. 2. num. 6. Henric. lib. 1. c. 5. 1. num. 2. Sayrus dicto lib. 5. cap. 10. n. 23. Auila §. p. disp. 2. dub. 1. Suar. disp. 3. 6. sect. 1. num. 5.

Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars V L

Tertio, de Praelatis Religiosorum, an inquam Interdicti sententiam tum in Religiosis sibi subditos, tum in loca suae iurisdictioni subiecta, ferre possint? Qua in re est Spectato iuris rigore dicendum est, Interdictum tam in personas, quam in loca sibi subiecta ferre posse, at consuetudine praescriptum est hanc sibi ademptam esse potestatem, saltem quoad Interdictum locale, nisi fortè in plebem iurisdictionem habeant. Sicuti tradit Henric. lib. 13. cap. 24. num. 3. & cap. 51. num. 1. Sayrus lib. 5. cap. 10. num. 22. Suar. disp. 3. 6. sect. 1. n. 2. Filiuc. tract. 18. cap. 1. quest. 7. Bonac. disp. 5. p. m. 1. num. 2. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. p. 4. cap. 4. num. 1. Gaspar Hurtado de interdicto difficult. 14. initio. Quinimo Sayrus, & Henric. locis allegatis censent hos Praelatos religiosorum iurisdictionem tantum in Religiosis habentes, etiam possint sibi subditos partiali Interdicto ligare, nempe Interdicto ab audiendis diuinis, vel confessionibus excipiendis, non tamen posse eos absoluto Interdicto ligare, quod tamen non censet verum, neque alij Doctores admittunt, qui negata potestate apponendi Interdictum locale, personale concedunt.

Quoad de supradictis si excommunicati, suspensi, vel interdicti existant. Et quidem si sint excommunicati, & suspensi denunciati, communis est omnium sententia nec licitè, nec validè sententiam Interdicti ferre posse, quia priuantur iurisdictione ad illud munus obeundum requisita. At si denunciati non sint, etiam aliqui fati probabiliter existiment inualidè iurisdictionem coactivam exercere, probabilius oppositum docui hoc praesenti tract. disp. 2. de excommunicat. punct. 12. n. 6. Interdicti verò siue denunciati sint siue non, impediuntur à sententia Interdicti ferenda, quia Interdictum non iurisdictione, sed participatione diuinorum priuat. Vti tradit Auila §. p. disp. 2. dub. 3. concl. 1. & 2. Gaspar Hurtado tract. de interdict. diff. 14. num. 43.

Quoad causam materialem, seu subiectivam Interdicti, hoc est quoad eos qui interdicti possunt, certum est personale Interdictum non solum in singulares personas quae tales sunt, sed in ipsas quatenus communitatem aliquam componunt, ferri posse; in quo maximè Interdictum ab excommunicatione differt, quae nunquam in communitatem fertur. Vti habetur cap. R. emanat. §. in vniuersitate, & cap. sententia de sentent. excommunicat. in 6. Et notauit Paludan. in 4. d. 18. q. 2. princip. in quatuor. 2. art. 3. Henric. lib. 13. cap. 25. num. 4. & cap. 50. num. 1. Sayr. lib. 5. thesauri, cap. 10. n. 7. Oportet autem vt persona interdicenda subiecta interdicenti sit, alias eius praecipitis, & sententiis ligari non poterit. Item debet esse rationis compos, alias incapax est praecipiti, & poenae praecipito annexae, vt bene tradit Syluest. verbo interdictum 2. n. 17. Couarru. cap. alma mater 2. p. §. 4. m. 5. Henric. lib. 13. cap. 42. n. 3. Sayr. lib. 5. thesauri, cap. 10. num. 6.

Interdictum verò locale si directè feratur, semper locus interdictus subiectus esse debet interdicenti, & sub illius iurisdictione. At saepe contingit locum à iurisdictione interdicentis exemptum indirectè interdici, ne Interdictum à iudice positum enervetur, quod verum est in generali Interdicto locali. Argum. cap. si ciuitas. Cap. si sententia de sentent. excomm. Et diximus supra.

§. II.

De causa formali & finali Interdicti, seu de forma ferendi Interdictum, & sine ob quem ferri potest.

- 1 Interdictum fertur in punitionem, & emendationem culpa commissae.
- 2 Culpa ob quam Interdictum generale ferendum est, mortalis esse debet.
- 3 Interdictum generale personale, & locale etiam speciale nunquam ferri potest ob culpam alicuius priuati.
- 4 Pro delicto à communitate commissio in retinendo aere alieno, Interdictum locale generale ferri non potest.
- 5 Interdictum verò locale speciale ferri potest.
- 6 Interdictum personale generale verius censet ob retentionem aeris alieni imponi non posse.
- 7 Interdictum personale speciale nunquam ob culpam alienam ferri potest.
- 8 Aliquibus placet ob culpam venialem speciale personale Interdictum ferri posse.
- 9 Verius est oppositum, nisi Interdictum parziale, & ad breue tempus imponatur.
- 10 Nulla est forma praescripta interdicti impositione.

Causa finalis, seu propter quam Interdictum fertur, est culpa commissae emendatio, seu punitio. Etiam Interdictum tum ad emendandum delictum, tum ad illud puniendum solet iniungi. Nunquam tamen generale Interdictum siue personale, siue locale iniungitur ob punitionem tantum peccati praeteriti, imò neque Interdictum

P 3 locale

locale speciale, ne innocentes diuini priuentur. Solum autem Interdictum personale speciale ferri aliquando potest non tantum in emendationem delicti, sed in illius punitionem, vt sic delinquens cautior in futurum reddatur, & aliis sit in exemplum. Argum. cap. De viro nefando 12. q. 2. & cap. latorem. 9. q. 1. Et tradit Suar. disp. 36. sect. 3. n. 13.

2 Culpa autem ob quam Interdictum generale ferendum est, moralis esse debet, quia Interdictum generale siue locale siue personale pena grauissima est, & ex parte maior quam excommunicatio, cum ex hoc Interdicto innocentes puniantur, quorum punitione iniqua esset, nisi grauis alicuius culpa, & contumacia intercederet. Atque ita ex communi sententia docet Sotus in 4. d. 22. q. 3. ar. 1. conclus. 3. Henric. lib. 13. cap. 50. num. 1. Tolet. lib. 1. sum. cap. 19. Sayrus. lib. 5. thesauri cap. 11. num. 1. Et 16. Suar. disp. 36. sect. 3. numero 2. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 4. cap. 4. num. 3. Et colligitur ex cap. cum medicinalis de sententia excommunicat. in 6. & ex cap. que sunt de his que sunt a maiore parte Capit. Et ex Conc. Trid. sess. 2. 5. de reformat. cap. 3.

3 Quia in praedictum Interdictum generale personale, & locale etiam speciale cum vitra personam delinquentes afficiat innocentes, nullo modo in iure ferri, nec ferri ab alio quam a Pontifice potest, ob culpam quantumuis grauem alicuius priuatae personae, nisi ea culpa sit culpa capitis, vel communitatis. Argum. cap. non est vobis de sponsalib. & deciditur in Concilio Basiliensi sess. 20. Quia pena debet proportionari culpae, & cum haec sit pena communis culpam communem requirit. Vt pro certo tradunt Syluest. verb. interdictum 3. q. 5. Angel. num. 5. Nauar. c. 27. num. 168. Sotus 3. d. 22. q. 3. art. 1. Couarruu. cap. alma. 2. p. 1. n. 4. Et 5. Sayr. lib. 5. cap. 11. d. n. 7. Henric. lib. 13. cap. 50. num. 1. Suar. disp. 36. sect. 3. n. 5. 6. Et 9. Auila 5. p. disp. 3. dub. 1. concl. 5. Coninch. disp. 17. dub. 1. in fine. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 4. cap. 4. n. 4. Gaspar Hurtado tract. de interd. diff. 1. 3. n. 38.

Aliqui, nempe Cardinalis in cap. sane el. 2. de officio delegati. Panormit. ibi. numero 7. Henric. lib. 13. cap. 50. num. 1. vitra culpam capitis vel communitatis ad praedictum Interdictum ferendum requirunt vt delinquentis iurisdictionem temporalem habeat in locum, vel communitatem interdictam, quia non videtur rationi consonum spiritualis pastoris excommunicatam cum tam graui laesura populi coedere. Sed reatibus docuerunt contrarium Felin. in dicto cap. sane num. 2. Decio notab. 7. Archidiacon. in cap. si sententia de sent. excomm. in 6. Et ibi Dominici. & Geminian. Couarruu. cap. alma. 2. p. 1. num. 4. Et 5. 2. n. 5. Vgolin. tab. 5. cap. 20. s. 1. num. 2. Sayrus lib. 5. thesauri. cap. 11. numero 9. Suar. disp. 36. sect. 3. num. 7. Auila 5. p. disp. 3. dub. 1. conclus. 2. Quippe contumacia spiritualis pastoris grauius delictum est contumacia domini temporalis. Ergo si haec sufficit ad Interdictum generale personale, & locale generale, vel speciale constituendum, etiam contumacia spiritualis pastoris sufficere debet. Quod non leuiter colligitur dict. cap. sane, vbi deciditur posse de legatum Pontificis subicere Interdictum terram iurisdictioni Episcopi subiectam, absque vlla distinctione iurisdictionis temporalis, vel spiritualis.

4 Grauior dubitatio est, an pro delicto a capite, vel communitate commisso in retinendo aere alieno, possit praedictum Interdictum ferri? Et certa sententia est Interdictum locale generale ferri nequaquam posse absque speciali summi Pontificis licentia, quia ita expresse cautum est a Bonifac. VIII. in Extrauag. Prouide attendentes de sententia excommunicacion. inter communes, quam Clemens VII. anno 1530. nono Kalend. Iunij quae incipit: Licet ea que, & est 35. eisdem in bullario confirmauit: ibi enim statutum est pro contumacia domini, vel Episcopi loci in detinendo aere alieno, & debito pecuniario non soluendo, nullatenus posse aliquam prouinciam, ciuitatem, castrum, locum, territorium sine speciali Sedis Apostolicae licentia, interdicti. Quod si contra factum fuerit, irritum esse decernit. Hanc licentiam restat Henric. lib. 13. cap. 50. num. 4. & consentit Sayrus lib. 5. cap. 11. num. 18. concessam esse collectori subdij, & commissario Cruciate in Hispania. Ex qua Extrauaganti rescriptus videtur Textus in cap. ex rescripto de inreuerando.

5 Interdictum vero locale speciale, V.g. vnus vel alterius Ecclesiae, est non conueniat pro debito pecuniario imponi, absolute tamen licite, & valide imponi posse docent ex communi sententia Nauar. c. 27. n. 168. Sayrus affirmans esse omnium excepto Couarruu. lib. 5. cap. 11. num. 19. Suar. disp. 36. sect. 3. num. 8. Quia praedicta constitutio solum de Interdicto locali generali loquitur, vt aduertit ibi Glossa & Panormit. in cap. ceteris paribus de verb. significat. Et tradunt reati Doctores. Ergo cum Interdictum locale speciale nullibi inueniatur prohibitum ferri posse pro debito pecuniario afferendum est valde, & licite ferri. Praeterquam quod prohibitio facta ob causam pecuniariam de Interdicto locali generali tantum indicat alia interdicta ob eam causam proferri posse. Ceterum Couarruu. cap. alma. 2. p. 1. num. 5. Mexica de interd. diff. 2. conclus. 2. Auila 5. p. disp. 3. dub. 3. conclus. 2.

Et inclinatur Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 4. cap. 4. in fine, negant Interdictum locale speciale ferri ob debitum pecuniarium posse, quia in praedicta Extrauag. prohibetur, ne supponatur Interdicto prouincia, ciuitas, castrum, locus, territorium: at locus tam de Interdicto locali generali, quam speciali intelligitur. Item solutio debiti pecuniarii, facile alius viis obtineri potest, absque innocentes periculo. Praeterea locale generale Interdictum idco ob causam pecuniarii debiti prohibitum est apponi a potestate ordinaria, ne ob temporalem causam, & quae alia via emendari potest, innocentes detrimentum patiantur; at haec ratio etiam procedit in Interdicto locali speciali. Ergo Interdictum locale speciale ob debitum pecuniarium imponi nequit, absque licentia summi Pontificis. Et haec sententia mihi videtur probabilior.

Sed an Interdictum personale generale, hoc est Interdictum communitatis ob aris alieni retentionem a capite communitatis factam, imponi possit? Difficultate non caret, eo quod dicta constitutio solum de Interdicto locali loquatur, vt manifestum est. Ex quo non leuiter colligitur Interdictum personale concedi, & ita affirmandum est verbis ipsius Extrauag. spectatis. At si mentem, & intentionem ipsius Extrauag. spectemus, verius cenfeo cum Calderno 11. de interd. memb. 1. n. 22. personale Interdictum generale prohiberi sicut & locale, ne innocentes grauentur ob hanc temporalem causam, quae fuit ratio prohibendi appositionem Interdicti localis. Illud est certum, in quo ferre omnes conueniunt, vt videre est apud Henric. lib. 13. c. 50. n. 3. Auila 5. p. disp. 3. dub. 3. conclus. 4. Sayr. lib. 5. c. 11. a. num. 19. Interdictum personale speciale pro debito pecuniario imponi posse auctoritate ordinaria, quia nullibi contrarium est cautum, neque verba dictae Extrauag. neque eius intentio aduersantur.

Quod si de speciali personali Interdicto loquamur? Henric. lib. 13. cap. 50. num. 2. Auila 5. p. de censur. disp. 3. dub. 2. censent ob culpam alienam ferri posse, quia ob culpam capitis innocentes communitatis grauantur in Interdicto populi, cur non poterit innocens interdicti ob culpam, alterius qui ipsi coniunctus est?

Ceterum communis est sententia, teste Sayro lib. 5. thesauri cap. 11. num. 5. Suar. disp. 36. sect. 3. a. num. 2. Gaspar Hurtado de interd. difficult. 13. num. 19. Interdictum personale speciale nunquam ob culpam alienam ferri posse, sed necessario propriam supponere, eo quod speciale personale Interdictum cum propriam personam vbiq. afficiat, pena est culpam in ipsa supponens. Argum. leg. sancimus, Cod. de Penis.

Grauior tamen est dubitatio, an ob culpam venialem propriam speciale personale interdictum ferri possit? Affirmant Henric. & Auila loc. alleg. Eman. Saa, verbo interdictum, n. 7. Gaspar Hurtado c. de interd. difficult. 13. eo quod hoc Interdictum non prius maioribus bonis quam excommunicatio minor, & ex alia parte cum est a iure, vel ab homine generaliter latum & quae facile ac excommunicatio minor auferri potest. Ergo sicut excommunicatio minor ob solam culpam venialem contrahi potest, etiam contrahi poterit Interdictum. Notanter dixi a iure, vel ab homine generaliter latum, nam si specialiter ab homine latum esset, cum a solo ipso tolli possit, culpam grauem necessitudo requirit, vt bene aduertit Gaspar Hurtado d. difficult. 13.

Ceterum verius est Interdictum particulare personale purum integrum etiam latum a iure vel generaliter ab homine contrahi, absque culpa graui non posse. Vt docuerunt Suar. disp. 36. sect. 3. num. 2. Coninch. disp. 17. dub. 1. in fine. Valq. tom. 2. disp. 58. n. 50. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 4. cap. 4. num. 4. Sayrus lib. 5. cap. 11. num. 2. & praecipue n. 16. quia prius grauissimis bonis, & pluribus quam excommunicatio minor & passim contingentibus, siquidem prius administratioe sacramentorum, receptione plurium, & difficultus tollitur quam excommunicatio minor, quae a quolibet simplici sacerdote auferri potest, cum tamen Interdictum saltem proprium sacerdotem requirat.

Praeterea ob transgressionem Interdicti saepe irregularitas incurritur, quae tamen non incurritur ob violationem minoris excommunicationis. Signum igitur est grauiorem esse penam Interdictum quam excommunicatio minor, ac proinde non nisi ob culpam grauem contrahi posse. Verum si Interdictum non absoluitur, & integrum imponatur, sed partiale, & ad breue tempus docent optime Caieran. verbo suspensio, & verbo interdictum. Nauar. cap. 27. num. 167. Suar. disp. 36. sect. 3. num. 2. Auila 5. part. disp. 3. dub. 2. conclus. 1. Henric. lib. 13. cap. 50. num. 2. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 4. cap. 4. num. 4. Gaspar Hurtado tract. de interd. difficult. 13. & dicit ob peccatum veniale iniungi posse, quia est leuis pena, & facile amouibilis.

Si de causa formali, seu de forma seruanda in impositione Interdicti loquamur; cerum est nullam esse a iure praescriptam, sed eam esse sufficientem quae voluntatem imponentis exprimat, vt colligitur ex cap. si sententia, & cap. si citatus de